

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

1923-рэ ильэсүм
Гъэтхапэм
къыщегъэжъягуу къыдэкү

Адыгэ Макъ

Голос
адыга

№ 231 (212344)

2016-рэ ильэс

ШЭМБЭТ
ТЫГЬЭГЬАЗЭМ и 10

къыхэтутыгъэхэр ыкын
нэмүкі къэбархэр
тисайт ижүүгүйтэштых
WWW.ADYGVOICE.RU

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Сурэтхэр А. Гусевым тырихыгъэх.

2017-рэ ильэсүм ибюджет аштагъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет – Хасэм иятфэнэрэ зэхэсигъоу тыгъуасэ щылагъэр зэрищагъ ащ и Тхъаматэу Къумпыл Мурат. Йофтхъабзэм хэлэжъагъ Адыгейм и Лышъхъэу Тхъакуущынэ Аслъан.

Зэхэсигъом ипэублэ Ирина Прохоровар АР-м и Улъяко-пътэктэлэ палатэ иаудиторэу гъэнэфгъэнэм, джащ фэдэу АР-м и Парламент гъэсэнгъикэ, наукэмкэ, ныбжыкэ, иофхэмкэ, спортымкэ, СМИ-мкэ ыкыи общественне организациехэм зэпхыныгъе адьрялэнэмкэ икомитет итхаматэу Шэуджэн Тембот хэдэгъянэм иофтгъо депутатхэр хэлпльягъэх. Мы кандидатуритум адьрагъэштагъ, ахэр яланхайхэм алыхыагъэх.

Иофгъо шхъалайу зэхэсигъом къыхалхъагъэр законопроектэу «2017-рэ ильэсүмкэ ыкыи ащ къыкэлтыкючт 2018 – 2019-рэ ильэсжем ячэзыу плаильэктэ Адыгэ Республикэм ибюджет ехыилагъ» зыфилорэр ары. Яланхайхэм иофтгъо депутатхэр зэргэхъязыгъэм, анахъеу анаэ зытырахъэтгэйгъэм къатегуцагъ депутатэу, бюджет-финансхэмкэ, хэбзэлаххэмкэ, экономикэ политикэмкэ, предпринимательствэмкэ ыкыи іэкылб къэрал

экономикэ зэпхыныгъэхэмкэ комитетым итхаматэу яще Мухъамэд. Аш къызэриуагъэмкэ, законопроектыр агъэхъазыры зэхъум сомэ миллиард 427-рэ тельтигээ зэхъокынгъэ 26-рэ депутатхэм къыхалхъагъ, ахэм ашыщэу 25-рэ дырагъэштагъ. Ахъщэр нахьыбэу зытырагощагъэр социальнэ лъэнэкъом ыкыи инфраструктурэм хэхъонигъэхэр ашынхэр ары: гъэсэнгъэр, псауныгъэр къэхъумэгъэнэр, культурэр, гъогухэм ягъэцэлжын, нэмүкхэри.

Зэхъокынгъэхэм яшуагъэктэ 2017-рэ ильэсүм тельтигээ зэхъонигъэхэм яшуагъэхэр ыкыи ащ итхаматэу нахьыбэ хуульэ ыкыи ар сомэ миллиард 13-рэ миллиард 208-рэ ехуугъ. Аш къыдыхэлэхъягъэхэм яхъэзлаххэм яхъохэу сомэ миллиард 8,5-р, федеральэ гупчэм къыкыщт зэкламыгъэжкэхъирэ ахъщэр сомэ миллиард 4-рэ миллиард 703-рэ ехуурэр. Хъардххэр сомэ миллиард 14-рэ миллиард 21-рэ мэхъу. Бюджетыр зыщыкэштэйр (дефицитыр) сомэ миллиард 812-рэ нэссы. Пэшфорыгъэштэйр зерагъэнэфагъэмкэ, 2018-рэ ильэсүм хахъохэр сомэ миллиард 13,3-рэ, хъардххэр сомэ миллиард 14,1-рэ мэхъу. 2019-рэ ильэсүм республикэ бюджетым ихахъохэр сомэ миллиард 13-рэ миллион 487-рэ хуунэу агъенафэ, хъардххэр сомэ миллиард 14,2-рэ къэхъацтых, зыщыкэштэхэр сомэ миллион 709-рэ ехуушт. УФ-м и Президент къыдыхэкинэ жнонгъокэ унашьохэр, социальэ программэхэр, пшэрыльхэр гъэцкэлгъэнхэр республикэм и финанс документ шхъац къыдыхэлэхъягъэх.

Депутатхэм законопроектыр дырагъэштагъ ыкыи яланхайхэм иофтгъо, — къыуагъ Къумпыл Мурат. (Икзүх я 2-рэ н. ит).

Республикэм хэхъонигъэхэр езыгъэштэхэр Иофышиэх

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу Тхъакуущынэ Аслъан республикэм тын лъаплэхэмрэ щытхъуцэхэмрэ зыфагъэшшоагъэхэм ар къэзүүшхъатырэ бгъэхалхъэхэмрэ тхъильхэмрэ тыгъуасэ аритижъигъэх. Адыгейм иэкономикэ хэхъонигъэхэр ышынхэм зиахыышу хэзүүшхъагъэхэм ялофтагъэ осэшү фишыгъ, мыш фэдэ цыфхэр республикэм зэриэхэм урыгушхонэу зэрэштийр къыхигъэштагъ.

Сурэтыр А. Гусевым тырихыгъ.

— Шууиофтагъэхэмкэ, гъэу шхъалхъамкэ мы тынхэр, щытхъуцэхэр къэжкулэжъигъэх. Непэ мы юфтхъабзэм къеколлэгъэ нэбгырэ пэпчъ

зыфагъэшэгъэ лъэнэкъомкэ гъэхэгъэшүхэр илэх, аш тирэгушхо. Республике хэхъонигъэу ышыхэрэв шьощ фэдэ цыфхэр ары зэпхыгъэр, ашкэ тышууфэрэз, — къыуагъ Тхъакуущынэ Аслъан.

Республикэм хэхъонигъэу ышыхэрэв зэфшэхфхэмкэ, къэгээлэгъенохуу илэхэмкэ шьольтыр анах дэгүүхэм зэрхалхытэрэр, ялофтшэн зэрэзэхшэрэм федэральэ гупчэм къыкырэ ахъщэ 100% (дотациер) процент 38-рэ нэс къырагъэшүхын, бюджетыр фэдичим ехъукэ нахьыбэ ашын, инвестициихэм ахагъэхон, псэолъякэ 344-рэ ашын зэрэлэгъэштагъ.

(Икзүх я 2-рэ н. ит).

АДЫГЕИМ ЩЫХЪУРЭ-ЩЫШІЭРЭР

**Тыгъэгъазэм и
12-р – Урысые
Федерацием и
Конституции и
Маф**

Адыгэ Республикаем
щыпсэхэу льытэнэгъэ
зыфэтшыхэрэр!

Тичыпілгъу льапілхэр!

Урысые Федерацием и
Конституции и Мафэ фэш
тышъуфэгушо!

Мы мэфэкым къегъельягъо
хэгъэгум и Закон шъхъаэ
льытэнэгъэу фэтшырэр. Уры
сыем къэралыгъо гъэпсыкэ
иэ хъунимкэ, цыфым ыки
гражданинм ифитныгъэхэм
ре ишхъафитныгъэрэ мыу
къогъенхэмкэ ар льапсэ щыт.

Цыф лъепкыбэм ялъико
хэр зыхъэхэрэ тинарод Уры
сыем итариыхъе апэрэу Кон
ституцием ымакъе зыфетым,
граждан обществэмр бэдзэр
зэфыштыкхэрэр зыльапсэу
щыт экономикэмр яфедэ
хэльэу зекуагъ, къэралыгъо
шъхъафит лъешыр гъэпсыгъэ
ним, къыткіхъухъехэрэм
апашхъе пшъэдэкыж инэу
щытхъирэр нахь зэхэтшы
кынхэм ублэпшыу фишыгъ.

Ильэсэу блэккыгъэхэм къа
гъэлгэуагъ Урысыем и За
кон шъхъаэ дэх имыэу дгээ
цэктэн зэрэфаер, Урысыем
гъэхъаагъ хэльэу хэхъонигъэ
ышынымкэ, дунаим шъхъаф
фэу къышыфашишырэм нахь зи
ушъомбгъунимкэ, гүхэлтишкоу
зыфишыжхэрэр ыгъэцкіхъ
хэмкэ мэхъанэшко зериэр.

Тапэки цыфхэм зэгурьо
нэгъэ азыфагу ильяным, эко
номикэ, политикэ, социальне
зэхъокынгъэ инхэр Урысые
Федерацием Адыгэ Республи
кынхи афэхъунхэм Консти
туции зэрэфлэхъэштим ти
цихъе тель.

Тичыпілгъу льапілхэр, тыгу
къыддеэу тышъуфэльдо пса
уныгъэ пытэ шыуленэу, ду
наир мамырэу, шыумурад
даххэр къыжкудхъухэр, ти
Хэгъэгушо ифедэ зыхэл
лофу жыгъэцакхэрэм гъэхъа
хэрэхэр щышувшынхеу!

Адыгэ Республикаем и
Лышхъаэ
ТХЫАКУЩЫНЭ Аслъян
Адыгэ Республикаем и
Къэралыгъо Совет —
Хасэм и Тхъаматэу
Къумпыйл Мурат

Архиепископын Гүклагъ

**АР-м и Лышхъаэ Тхъакуущынэ Аслъян Мыекъуапэ
ыкы Адыгэ епархием иархиепископэ Тихон
тыгъуасэ зэлукілгъу дырилагъ. Иофхъабзэм джащ
фэдэу хэлэжъагъ ыпекэ кышытгэгэ епархием
исекретарэу Александр.**

Пстэуми апэу «Архиепис
коп» зыфиорэ цэ льапілэр
къызэрэфагъэшьошагъэмкэ
Тхъакуущынэ Аслъян Тихон фэ
гушуагъ. «Адыгэ Республикаэр
ильэс 25-рэ хуугъэ» зыфиорэ
шэхъжь медалыр ритыгъ. Джащ
фэдэу мы медалыр Адыгэим

и Лышхъаэ Александри фи
гэшшошагъ.

— Улофшэн зэрифэшьуа
шэу зэрэбтэцакхэрэм тын льа
пэр къыкілгъуагъ, — архиепис
копэ Тихон зыфигъазээ кы
шэхъжь медалыр ритыгъ. Джащ
фэдэу мы медалыр Адыгэим

шху. Иофыгъоу къыкъокхэрэр,
гумэкыгъоу къэуцухэрэр ча
нэу зэштоохых, цыфыгъэ пхэ
лъэу къыоулхэрэм ыпэйгэу
уафхэху.

Нэужым Свято-Успенскэ ка
федральэ соборэу Мыекъуапэ
щырагъэжъагъэм ишын зын
сыгъэм тегушигъаагъ. 1996-рэ
ильэсэим ар агъэуцунэу рагъэ
жъагъ. Зэктэнкэ соборым
пэхуанэу къалытагъэр сомэ
миллиони 110-м ехъу. Аужы
рэ ильэсшэу соборым ишын

2017-рэ ильэсэим ибюджет аштагъ

(Икізүх.)

Ятлонэрэ еджэгъум къыд
хэлъятаагъэу законопроектэу
«2017-рэ ильэсэимкэ ыкы аш
къыкілхъялхэрэ ильэситум
ячээзэй пальэкэ шоки зимиэ
медицинэ страхованиемкэ
фондым ичыпэ къутамэу рес
публикэм шылэм ибюджет
хэвийнагъ» зыфиорэм депу
татхэр тегушигъаагъ. Зэрагъэ
нэфагъэмкэ, 2017-рэ ильэсэим
фондым ихахъохэр сомэ ми
ллиарди 4-рэ миллионы 122-м
кэхъащ, хъардххэрэ джащ
фэдиз. Мы законопроектын
депутатхэм дырагъэштагъ ыкы
ятлонэрэ еджэгъумкэ аштагъ.

Адыгэим ихэвэзгэуцугъэу
«Республикэм щыпсэурэ цыф
куп залумэ социальне ылп
иэгъу зэраратыщ шыкэл
хэгъэу» зыфиорэм иятлонэрэ
статья зэхъокынгъэхэр фэшы
гъэнхэм къээрэгүйгэхэм
дырагъэштагъ, культурэ къен
иобъектхэр къэхъумэгъэнхэм,
гъэфедэгъэнхэм афытгээхъэ

гъэхэм. Хэгъэу зэошом иве
теранхэм, зянэ-зятэ зимиэхъ
хэм, зышхъащмынгъэнхэм,
нэмэкхэм аратыштгээмэ, джы
ахэм къаххэхъоштын хъапсын
къыдэкхыжыгъэхэри. Мыхэм
яфёо-фашэхэр зыгэцкіхъэрэ
очылхэм ялжжапкэ къаэтишт.
Законопроектын апэрэ еджэ
гъумкэ депутатхэм аштагъ.

АР-м и Лышхъаэ зэхэс
гъэхэм икізүх гүшүлэр ыштагъ
ыкы мы ильэсм чанэу иоф
зышэгъэ депутатхэм ирээни
гүшүлхэр алигъохыгъэх.

— Финанс ильэсэир ыкэ
мэхэвчийнэу тилагъэхэм фе
деральэ гупчэм осэшу къа
фишыгъагъ, мы ильэсми тигъэ
хэгъэхэм къашымыкхэнэу, нахь
едгэхъунэу тышэгүн. Бюджет
сомэ пэпчь зищыкагъэм
пэхуудгэхъаным, лэжжапкэ
итынкэ, псеуальэу мы ильэ
сми ттын фаехэм альэнхъокий
зи гумэкыгъоу къэуц хъуштэп.
Ильэсикхэнэу къэблагъэрэм ехъу
лэу республиким ит псеуплэхэр
гъэхэзгэхэнхэр, щыкагъаагъ,
гумэкыгъоу ёхшэхэр дэгээз
жыгъэнхэм тылъыплээнэр
пшъэрэль шхъа, — къыуагъ
Тхъакуущынэ Аслъян.

Депутатхэр иофыгъо 51-м
ахэпплэхъагъ, унэшо гъэнэфа
гъэхэр ашыгъэх.

ТХЫАКУЩЫН Эдам.

Республикэм хэхъонигъэхэр эзыгъэшхэрэ иофыгъэх

хорукихэр. Хъатыгъужъыкье
гурьт еджаплэу N 6-м икілэ
еаджэй Къохъужь Сурэт щыт
хууцэу «АР-м народнэ гээс
нэгъэмкэ изаслуженнэ иофыгъ

иофыгъэр къыфагъэшьошагъ.
Адыгэим мэкү-мэцьымкэ изас
луженнэ иофыгъ хууцэй Фэдэ
къоджэ псеуплэхэм иадминист
рации ипащэ игуадзэу Туунэ
Хъасаныйрэ мэкүмэш-фермер
хъызмэтшаплэу «Былымахъу»
зыфиорэм ироизводственэ
артерие ипащэу Отэцхыкъо
Налбайрэ. АР-м и Лъепкъ
театрэ ихудожественэ пашэу
Шхъэлхъо Светланэ щытхуу
«АР-м искусствэхэмкэ изаслуженнэ иофыгъэшху» зы
фиорэр къылэжъигъ.

Мэфэк икілэхэм тетэу къогъэ

иофхъабзэм хэлэжъагъэхэу,
тын льаплэхэмкэ къыхагъэ
шыгъэхэм ашыщхэр зэхахъэм
къышыгүшүгъаагъ. Иофшагъэ
осэшу фэзэшыгъэ АР-м и
Лышхъаэ рэзэнгъэ гүшүлхэр
пагъохыгъэх, тапэки амалэу,
къуачэй ялэр раҳылээ Ады
гэим зэрэфлэхъэштхэр къа
лиагъ. Артистхэм ашыщхэм
орэдхэр къуагъаагъ, къэшхуа
гъэхэр, зэхахъэр агъэчэфыгъ.

Республикэм ипащэ бъэхъ
хъэхэмэ тхылхэмэ зар
тыжхэмэ юж къээрэгүйгъэх
хэм джыри зэ закынтигъэзагъ,
иофшэн гъэхъагъэхэр щашы
хээ зыпекэ лъыкъотэнхэу аф
лэйгъаагъ.

ТХЫАКУЩЫН Эдам.

зырагъэжъэжыгъэм къыкъоц
сомэ миллион 23-м ехъу къы
фатууцыгъ. Аш щыщэу сомэ
миллион 14,3-республике
бюджетын къыхэхыгъ. Ыпекх
зигугуу къэтшыгъэ ахъщэм
щыщэу сомэ миллионы 5-р
Адыгэим и Правительствэ мы
ильэсэим фитууцыгъ.

Архиепископын соборым
игъуцун пэхуацт ахъщу афа
тупыгъэм мымакхэу псөольэ
шыныр зэрэлтигъэкотэштэ
къыхигъэшыгъ, къэкорэ иль
эсийм ар зынагъэсшт пшъэ
рэйлэу зыфагъэуцужыгъэхэм
Адыгэим и Лышхъаэ ашигъ
эхъозагъ.

Свято-Успенскэ кафедральэ
соборэу Мыекъуапэ щырагъэ
жъагъэм ишынкэ республи
кэм ылпэйгъу мымакхэу къы
зэраритырэм фэш лъэшэу
къызэрэфэрэзэхэр архиепис
копын къыриотыкыгъ, АР-м и
Лышхъаэ лъэнкырэ пстэумкы
ынаа къызэрратетым фэш «тхы
аульэпсэу» къыриуагъ.

ГҮОНЭЖЬЫКЬО

Сэтэнай.

Сурэтыр А. Гусевым тыри
хыгъ.

Иофшэгъу мафэу агъэпсэжы гъэмий...

Урысые Федерацием и За
кон шъхъаэу цыфым ифитныгъэ
хэрэхэр ыкы илшээрэхъа, къэ
ралыгъо хабзэм ишэхъе шхъа
хэрэхэр ыкы щылэнгъэм инэмэк
лъэнхъохэр зыгъэнафахэрэз
эзэл зынхъжь икъуцхэрэз
зыхэлжэгъэхэм мэкъэтнэу 1993-
рэ ильэсэим тыгъэгъазэм и 12-м
шылгъэхэм щаштагъ. 1994-рэ иль
эсийм къыщыублагъэу ар мэфэк
мафэу щытгъ, иофшэн къыдэ
мыкхэу цыфхэм а мафэр агъэ
мэфэкыщыгъ. Ау заштагъэм
ильэсипш тештагъэу, 2004-рэ
ильэсэим Къэралыгъо Думэм иоф
шэнхъимкэ Кодексын гъэтэрэз
жынхуу фишыгъэхэм атэгъэ
псэкхыгъэхэм а мафэр мэфэк
мафэхэм ахагъэхъажыгъ ыкы
иофшэнгъу мафэр хүжгыгъ. Мы
ильэсэим Конституцием и Мафэ
зыгъэпсэфыгъ мэфитумэ къа
кэлхъялхэрэ блыгэ мафэм тифэ.
Иофшэнгъу мафэр зэрэштим
емынтыгъэу, УФ-м идокумент
шхъаэхэм ёхылгээ иофшэн зе
фшъхъафхэр тидэки щызэх
зэххэхэр ажагъэхъажыгъ ыкы
иофшэнгъу мафэр хүжгыгъ. Мы
ильэсэим Конституцием и Мафэ
зыгъэпсэфыгъ мэфитумэ къа
кэлхъялхэрэ блыгэ мафэм тифэ.
Иофшэнгъу мафэр зэрэштим
емынтыгъэу, УФ-м идокумент
шхъаэхэм ёхылгээ иофшэн зе
фшъхъафхэр тидэки щызэх
зэххэхэр ажагъэхъажыгъ ыкы
иофшэнгъу мафэр хүжгыгъ. Мы
ильэсэим Конституцием и Мафэ
зыгъэпсэфыгъ мэфитумэ къа
кэлхъялхэрэ блыгэ мафэм тифэ.
Иофшэнгъу мафэр зэрэштим
емынтыгъэу, УФ-м идокумент
шхъаэхэм ёхылгээ иофшэн зе
фшъхъафхэр тидэки щызэх
зэххэхэр ажагъэхъажыгъ ыкы
иофшэнгъу мафэр хүжгыгъ. Мы
ильэсэим Конституцием и Мафэ
зыгъэпсэфыгъ мэфитумэ къа
кэлхъялхэрэ блыгэ мафэм тифэ.
Иофшэнгъу мафэр зэрэштим
емынтыгъэу, УФ-м идокумент
шхъаэхэм ёхылгээ иофшэн зе
фшъхъафхэр тидэки щызэх
зэххэхэр ажагъэхъажыгъ ыкы
иофшэнгъу мафэр хүжгыгъ. Мы
ильэсэим Конституцием и Мафэ
зыгъэпсэфыгъ мэфитумэ къа
кэлхъялхэрэ блыгэ мафэм тифэ.
Иофшэнгъу мафэр зэрэштим
емынтыгъэу, УФ-м идокумент
шхъаэхэм ёхылгээ иофшэн зе
фшъхъафхэр тидэки щызэх
зэххэхэр ажагъэхъажыгъ ыкы
иофшэнгъу мафэр хүжгыгъ. Мы
ильэсэим Конституцием и Мафэ
зыгъэпсэфыгъ мэфитумэ къа
кэлхъялхэрэ блыгэ мафэм тифэ.
Иофшэнгъу мафэр зэрэштим
емынтыгъэу, УФ-м идокумент
шхъаэхэм ёхылгээ иофшэн зе
фшъхъафхэр тидэки щызэх
зэххэхэр ажагъэхъажыгъ ыкы
иофшэнгъу мафэр хүжгыгъ. Мы
ильэсэим Конституцием и Мафэ
зыгъэпсэфыгъ мэфитумэ къа
кэлхъялхэрэ блыгэ мафэм тифэ.
Иофшэнгъу мафэр зэрэштим
емынтыгъэу, УФ-м идокумент
шхъаэхэм ёхылгээ иофшэн зе
фшъхъафхэр тидэки щы

Анахь дэгъухэр къыхагъэшыгъэх

1. Республике зэнэкью-
кью «Адыгейр зэды-
тиун» зыфиорэм
щатекуагъэхэр:

Гээзетхэмэр журналхэм- эр къащыхаутыгъэ- хэмкээ:

А 1-рэ чыпіэр фагъэшьо-
шагь гээзетэу «Майкопские
новости» зыфиорэм иобозре-
вателэу **Данильченко Александра Евгений ыкъом** рубри-
кэу «Мыекуап зэдэтиун» зы-
фиорэр зилэ иматериалэм апае;

я 2-рэ чыпіэр — муници-
палье образование «Адыгэ-
кале» ийгээзтэу «Единство»
зыфиорэм иредактор шхъяэл
игуадзэу **Кушу Аслан Му-
рат ыкъом** иочеркэу «Пою
мою республику» зыфиорэм
пае;

я 3-рэ чыпіэр — рес-
публике гээзетэу «Советске
Адыгейм» иобозревателэу **Ле-
бедева Маринэ Юрий ыпхъум**
иматериалэу «Наследие пред-
ков остается с нами» зыфиорэм
пае.

Теле-, радиокъэтын- хэмкээ:

А 1-рэ чыпіэр афагъэ-
шьошагь Къэралыгь телера-
диокомпаниеу «Адыгейм» икор-
респондентэу **Белова Татьянэ
Виктор ыпхъумрэ** ителепро-
тиворэу **Свеженцев Алексей
Василий ыкъомрэ** къагъэ-
хъязыгъэ телевизионнэ ре-
портаажэу «Национальный кос-
тюм, как средство общения
народов» зыфиорэм пае;

я 2-рэ чыпіэр — Къэралыгь телерадиокомпаниеу
«Адыгейм» телевидениемкэ
икъетынхэр зезышэрэ **Пэнэшьу
Аллэ Виктор ыпхъум** Адыгэ
Республикэр зызэхашагъэр
ильэс 25-рэ зэрэхүгъэм фэ-
гъэхыгъэ телевизионнэ филь-
мэм пае;

я 3-рэ чыпіэр — Къэралыгь телерадиокомпаниеу
«Адыгейм» радиокъэтынхэмкэ
икъулыкь икорреспондентэу
**Къэбэхээ Маринэ Сахыидэ
ыпхъум** къыгъэхъязыгъэ ради-
окъэтынэу Сирием щыщ
Псыблэн Ранье фэгъэхы-
гъэм пае;

2. Зэнэкьюкоу «Стоп
коррупция» зыфиорэм
щатекуагъэхэр:

Гээзетхэмэр журналхэм- эр къащыхаутыгъэ- хэмкээ:

А 1-рэ чыпіэр фагъэшьо-
шагь республике гээзетэу
«Советске Адыгейм» иобозре-
вателэу **Кизянов Дмитрий
Федор ыкъом** иматериалэу
«Дань за покровительство. Не
подмажешь — не поедешь?»
зыфиорэм пае;

я 2-рэ чыпіэр — республике
гээзетэу «Адыгэ макъэм»
иобозревателэу **Klarэ
Фатимэт Аскэрбый ыпхъум**
иматериалэу «Бэзджэшлагъэхэм
ахэхъуягь» зыфиорэм пае;

я 3-рэ чыпіэр — гээз-
тэу «Майкопские новости» зы-
фиорэм иредактор шхъяэл
игуадзэу **Корниенко Верэ
Владимир ыпхъум** итематич-
ескэ нэктубъохэу «Стоп кор-
рупция» зыфиохэрэм апае.

Теле-, радиокъэтын- хэмкээ:

А 1-рэ чыпіэр фагъэшьо-
шагь Къэралыгь телерадиоком-
паниеу «Адыгейм» телеви-
дениемкэ икъетынхэр зезышэрэ
Федосеева Евгение Ва-

лерий ыпхъум телевизионнэ
репортажэу «ОСАГО с нагруз-
кой» зыфиорэм пае;

я 2-рэ чыпіэр — телеви-
зионнэ репортажэу «Долгож-
данное новоселье» зыфиорэм
пае афагъэшьошагь:

Къэралыгь телерадиоком-
паниеу «Адыгейм» икорреспон-
дентэу **Белова Татьянэ Виктор
Виктор ыпхъум**;

Къэралыгь телерадиоком-
паниеу «Адыгейм» ителепро-
тиворэу **Бердасов Виктор Виктор
Виктор ыпхъум**;

я 3-рэ чыпіэр — Къэралыгь телерадиокомпаниеу
«Адыгейм» радиокъэтынхэмкэ
икъулыкь икорреспондентэу
**Къэбэхээ Маринэ Сахыидэ
ыпхъум** радиокъэтынэу «Мо-
шенничество в сфере соци-
альных выплат сиротам» зыфи-
орэм пае;

3. Зэнэкьюкоу «Пат-
риот» зыфиорэм щатекуагъэхэр:

Гээзетхэмэр журналхэм- эр къащыхаутыгъэ- хэмкээ:

А 1-рэ чыпіэр фагъэшьо-
шагь республике гээзетэу
«Адыгэ макъэм» иотдел ире-
дакторэу **Сиху Гошнагьо Са-
лыымчэрэе ыпхъум** иматериалэу
«Кэлэеъгадж, журналист,
тхакло» зыфиорэм пае;

я 2-рэ чыпіэр — гээз-
тэу «Майкопские новости» зы-
фиорэм иобозревателэу **Слаж-
нева Еленэ Юрий ыпхъум**

истатьяу «Чтобы помнили и
гордились» зыфиорэм пае;

я 3-рэ чыпіэр — рес-
публике гээзетэу «Советске
Адыгейм» иобозревателэу
**Маркова Еленэ Владимир
ыпхъум** иматериалэу «Патри-
отам быть модно!» зыфиорэм
пае.

Теле-, радиокъэтын- хэмкээ:

А 1-рэ чыпіэр афагъэшьо-
шагь телевизионнэ репортажэу
«Бессмертный полк Адыгей»
зыфиорэм пае;

**Белова Татьянэ Виктор
Виктор ыпхъум**, Къэралыгь телера-
диокомпаниеу «Адыгейм» икор-
респондент;

**Свеженцев Алексей Васи-
лий ыкъом**, Къэралыгь тела-
радиокомпаниеу «Адыгейм» ико-
рреспондент;

я 2-рэ чыпіэр — телеви-
зионнэ репортажэу «Хэгэгу
зеошхом иветеранэу Стлашьу
Людвиг» зыфиорэм пае;

**Борэкъ Фатимэт Мыхва-
мэт ыпхъум**, Къэралыгь тела-
радиокомпаниеу «Адыгейм» ите-
лекомпьютер;

я 3-рэ чыпіэр — Къэралыгь телерадиокомпаниеу
«Адыгейм» телевидениемкэ
икъетынхэр зезышэрэ **Федо-
сеева Евгение Валерий ыпхъум**
телевизионнэ репортажэу «Тайна гибели солдат
раскрыта» зыфиорэм пае.

Лэжъапкэр игъом яптын фае

Лэжъапкэмкээ, Йофшэнэмкээ фитыныгъэхэр мы-
уукъогъэнхэм, джащ фэдэу хэбзэлаххэмрэ угъоин-
хэмрэ афэгъэхыгъэ хэбзэгъэуцугъэр зэрагъэца-
кэрэм алъыплээрэ республике межведомственин
комиссием зичээзуу зэхэсигъю мы мафэхэм илгээ.

Ар зэрищаагь Адыгэ Республике и Премьер-министре
ипшээрльхэр зыгъэцкээрэ Наталья Широковам. Йофхэнхэм
хэлэжъагьэх АР-м ими-
нистрэхэм я Кабинет хэтхэр,
кулыкьу зэфшэхъафхэм ялты-
хохэр.

Йофшэнэмкээ къэралыгь
инспекцием икъутамэу Адыгейм
шыгээм ипашуу Сиху Ру-
сетэе мы лъэнхыомкээ йоф-
шохэм язывтет къытегущыагь.

— Мы йофшохэм алъен-
кьюкэ мыгъэ йофшэнэмкээ къ-

ралыгь инспекцием икъутамэу Адыгейм шыгээм ултээлүүни
148-рэ зэхиагь, — къытуагь
Сиху Русетэ. — Организа-
ции 14-мэ игъом лэжъапкэр
амытыгъэу къыхэдгъэшьагь.
Ахэм йофшэнэмкээ хэбзэгъэ
551-мэ къаягъэхъээ ах-
шээр игъом аратижъагьэп.
Постэумки сомэ миллион 18-
рэ мин 700-рэ организацие-

хэм чыфэу ательеу дгээунэ-
фыгъэ. Ахэм зэкэми предпи-
саниехэр афэдгъэхыгъэх нах
мышишэми, джыри зымыгъэцэ-
клагъэхэри ахэтых. Непэрэ ма-
фэм ехуулэу организации 9-
мэ сомэ миллиони 8 амып-
шыныжыгъэу ателье.

Нэүжүм организациехэм
ащыщхэу банкрот хъуягъэу зы-
къэзэйгээльэгъягъэхэм Сиху
Русетэ къатегущыагь, йоф-
шызышэштэгъэхэм игъом лэ-
жъапкэр зыкъарамытыгъээм
ушхъягъо афэхъуягъэу пащэхэм
къаюрэм комиссием хэтхэр
шигъэгъозагьэх.

Хэбзэлаххэр амьтыгъэхэу,
лэжъапкэр игъом зиофишэхэм
афэшлэхэлэгъэхэхэх
организациехэр иофхъабзэм
къырагъэблэгъягъэх. Ахэр
пшьэдэкъягъэх ахырэмкээ гүн-
нэпкээ гъэнэфагъэ зиэ об-
ществэхэу «Электромонтажсер-
вис», «Дробильно-сортировоч-
ный завод «Ханский» зыфио-
хэрэм ялашхэр арых. Мыхэм
гүшүүлээр заратым, чыфэу
ательеомкээ зэфхысыжхъэр
къашыгъэх. Мыш фэдэ гумэкы-
гъохэр ялэнхэм лъапсэу фэ-

хъуягъэ, ашкээ хэкыпэу альэ-
тэхээр эхэр къатегущыагъэх.
Щылагъягъэ ялэхэр зэрэдагъэ-
зыжыщхэр пытагъэ хэлэхээ
түми къауягь.

Хякъулаххэмкээ чыфэ зы-
тельхэм Наталья Широковам
закынтигъязи, хэбзэгъэуцгъэм
къыдилтэхэрэ лъэнхыохэр
шлэгли имылэу агэцэлэнхэ зэ-
рэфаэр къариуягь. Хэбзэлаххэр
игъом ыкъи икъоу атыныр
япшээрэль шхъяэл зэрэш-
тыр зыщагъэгъупшэ зэрэм-
хуущтыр къагуригъэуягь.

Адыгейм ибюджет къихъэ-
ре федэр нахыбэ шыгъэнэм,
УФ-м ихэбзэгъэуцгъэм диштэу
пшьэрильхэр зэшхъогъэнхэм
афэшлэхэлэгъэхэх
республикэм имуници-
палье образованиехэм, хъа-
кулаххэмкээ къулыкъум, хэ-
гъэгүү клоц иофхэмкээ Мини-
стерствэм, прокуратурэм, хъы-
кум приставхэм язэхыныгъэ
ағээлтэншыш, чанэу зэрээ-
дэлжэхэрэм фэдэу ыпеки
ялошшэн зэхажэнэу комиссием
хэтхэм зэдаштагь.

ГЬОНЭЖЫКЬО Сэтэнай.
Сурэхэр іашынэ Аслан
тырихыгъэх.

Мэфэ пстэури афыхэхыгъэн

БлэкІыгъэ тхъауматфэм сэкъатныгъэ зиЛхэм я Мэфэ тикъэралыгъо щыхагъэунэфыкІыгъ. Тиреспублики аш фэгъэхыгъэ Йофтхъабзэхэр щызэхаша-гъэх, ау мэхъанэ зиЛэр ахэр зыщахаушхъафыкІыгъэ охътэ закъор армырэу, псаухэм ренэу анаЛ аты-рагъетынэр ары.

Сэкъатныгъэ зиЛхэм непэ сыда яшылакIэр? Испылэгъу щек-кIэх? Сыдэущтэу яуахътэ агъаклора? Мыхмкэ ыкли нэмыкI улчэхэмкэ джэуапэгү кытфэхъут Урысые общественнэ организацие «Сэкъатныгъэ зиЛхэм я Урысые обществ» зыфилорэм и Адыгэ Республике организацие итхаматэу Агъыржъэнэкьо Симэ.

Мы ильэсым иапэрэ мафэ ехъуллэу сэкъатныгъэ зиЛеу тиреспублике зыпсэухэрэм япчъагъэ мин 35867-рэ хуу-щтэгъэ. Ахэм ашыщу мини 10592-рэ республике организацием хэтих. Сабыйхэс сэкъатныгъэ зиЛхэм япчъагъэ 1788-рэ.

Чылпэ организации 9-мэ, къэлгитум ашыл ыкли район къутэми 7-мэ сэкъатныгъэ зиЛхэм яреспублике организацие къагъэпсы.

Организацие пстэуми зычэсийнхе унэ ялэнэр тызкэхъопсырэм ашыщ, — ело Агъыржъэнэкьо Симэ, — анахь инэу Тэххутэмькье районимкэ тиэр аш фэнкью. Ау мы йофтгъор шIехху зэшохыгъэ хууным игуялпэхэр щылэх. Къутамэхэм япроцент 60-мэ компьютерхэр ялэхэп, республике организациер зэрхэтэу, зыими автотранспорт леклэль.

Мы гумэкыгъохэм ямлытыгъэу, сэкъатныгъэ зиЛхэм яшылакIе республике организациер чанэу хэлажье, испылэгъэр аргэхъгьоты. Пчагъэрэ къихэккы мылькур имыкью, ежь хэтхэм япенсие, яунее мыльку къахахызэ йофтхъебзэ зэфэшхъафхэм апэхъяштыр рагъэкъужъэу, ау щылакIэр нахь къин зэрххуягъем рагхызэ, агъотырэм езэгхээз къахахыз.

Непэ щылэнгъэр зэжкул-и изыгъэуцорэр щымылэр, мылькур ары. Тэтиорганизациекэ тиэл зы соми. Ау зыгорээм ыгу къекIеу, дахэ, псаэ зышилэнэу фаемэ зыгорэхэр къызатхэкIе, анахь тищыклавъем пэутэгъахъэ, — къеуатэ

тигущылэгъу. — Аш фэдэу зишуагъэ кытэзыгъэхэрэ кытэхъоекIых сломэ, узгэпцэн. Нахь маклэ хууэз макло. Узяуллэх, ацэлкэ тхыгъэ горэ, лъэу зыптхыкIе, «хүн» ал, дэхэ дэдэу укъагъэхэлэжь, ау нэужым зи аух кыкыжырэп. Ар гукью, ау аш голъэу етлан телефонкэ кытеохэу, къаклохэу, къиддэлэпилэхэрэри зэрэшылэхэр лъэшэу тигупэ. Фондхэр щылэх, гүшьэм пае, «Рука помоши» зыфилорэм илъялохэр къыкуюгъэх шүшлэ горэхэр кытфышэнхэу фай. Аш нэмыкIеу адыгэ клале горэм, ыцэ къетымылонэу лъэлгэгъэ, мин 50 сэкъатныгъэ зиЛе бзыльфыгъэм кыфитулашыгъ, аш нэмыкIеу Нэхэе Аскэр, пчагъэм емьльтыгъэу, хым зыщызыгъэпсэфы зышоигъохэм апае мыльку къетупщи сидигъоми клонхе альэкIынэу. Бэмышлэу мары клаале горэ къикыжыгъэ зигъэпсэфыгъэу. «Псым сыхэмыхъащти сыкIощт» зөлом, дъэкIуагъэ. «Псым сазэрэхэмыхъащти закъор ары нахь, зэклэми жьэу къащэштыгъэр сэ сизакуу къесшагъ, лъэшэу зыгъэпсэфыгъ, ильсито зэпымыу йофт шылагъэми сымыштынэу къысшошы, джащтэу сыкIекIожыгъ», — ыло-зэ къыгъэзжэжьигъ.

Къэралыгъом ыльянкьюкIи испылэгъу щымылэу план зэрэмыльэкIытэр Симэ игушилэхэм къащихигъэшыгъ. Чылпэхэм ашыл ыкутамэ пэпчь хэбзэ къулыкьюхэм йофт адешэ, сэкъатныгъэ зиЛхэм зыщылэнхэ альэкIыт лъэныкьюхэр зэлтигъэ кулыкью пэпчь зэхпхынгъэ дыри. Сэкъатныгъэ зиЛхэм ялофхэмкэ Координацион Советэу АР-м и Лышихъэ дэжь щылэ, Иээгъу узхэм якъетупщики комиссием, гуманитарнэ испылэгъум игъэзеклонкэ комиссием, АР-м и Лышихъэ ишуухъафтын ифэгъэшшошэнкэ ко-

миссием сэкъатныгъэ зиЛхэм яреспублике обществэ итхаматэ ахэт. Джаш фэдэу министерствэ ыкли къулыкью зэфэшхъафхэу сэкъатныгъэ зиЛхэм йофт адэзышлэхэрэм я Общественнэ советхэм ар ахехъэ.

Республике организацием ильэуукIе Лышихъэм ишуухъафтын сомэ мини 10-м нэсэу хагъэхъон альэкIыгъ, бюд-

къызфэхъущтыгъэхэр унхэм арашынхэ амал щылэ хуугъэ. Гүшьэм пае, ильэс 17-рэ зинфэтэр къимыкIыгъэ бзыльфыгъэр раши, чылпэхэм хашарь, зыкырагъэплыхъагъ, жын къабзэ кытагъэшагъ. НэмыкI бзыльфыгъэм къарыгъагъ иунэ ильэс 25-м къыклоцI кызэ-римыгъинагъэр.

Сэкъатныгъэ зиЛхэм апае йофтэгъу чылпэхэр тичылопс щызэтегъэпсихъагъэнхэм иофыгъо джы къеуцугъ, аш республике хабзэри ягъусэу джы дэлэжьэштыгъ.

Мы ильэсым имээзэе мазэ къыщыублагъэу сэкъатныгъэ зиЛхэм яфитынгъэхэм якъэхуумэн тегъэпсихъагъэ официым йофт ешээ. Алерэ едэунхэр Мыекьюп къэлэ хыкумын мыгъэ щыкIуагъэх. Алерэ купым хэхьэрэ сэкъатныгъэ зиЛхэм ифитынгъэхэр къэзэгъэльгъуагъэхэр джаш фэдэу сэкъатныгъэ зиЛхэм бзыльфыгъэу Адыгэ республике обществэм юристэу йофт щызышлэхэр ары. Цыифхэм йофтшэн ягъэгъотыгъэнхэмкэ республике къулыкью илэпэлэгъуукIе мы йофтэлэпэ чылпэхэр къызэуахыгъ. «Цыифхэм йофт

лэу «Преодоление вертикали». Сэкъатныгъэ зиЛхэм джащ фэдэу зэхашхэхэрэм ашыщых Iэнэ хурре, конференции зэфэшхъафхэр, ахэм ягумэкыгъохэм ашытегушилэх, къэралыгъо хабзэм илъялохэр, зипсаунгыгъэкIе щыкIагъэ зими-лэхэр ахэм ахэлжьэх, хэкылпэхэм альэххуу.

«Иерыфэгъу щылакI» зыфилорэ программэм къыхиубытэу сэкъатныгъэ зиЛхэм апае зэшуахыгъэр маклэу план пльэкыщтэп. Курэжье дэклюялпэхэр унхэм, къулыкью зэфэшхъафхэм альшыхъафхэу нахыбэрэ тлэгъу хуугъэ, зыщычлэмыхъашуущтхэм йофтэхэм кызэрждэжтхэ Iэмэпсымхэм, дэшэялпэхэр ахагъуцох.

Гъогу зэпрыкылэхэр, зыгъэпсэфылэ-зэтегъэуцожын гупчэхэм зэрэкюштхэр, Иээгъу уцхэм ятын гумэкыгъо къэнжэхъярэм ашыщых.

Зыгъэпсэфылэ-зэтегъэхъу-жылэхэр нахыбэм джы унае хуугъэх, хабзэм мы лъэнхэй къом пэуицэхъанэу сэкъатныгъэ зиЛхэм кытфитуупшырэ мылькум нахыбэ ахэм яфэо-фашилэхэм арауаллэ. Аш хэгъэхъогъэнхэм иофыгъо джы къеуцугъ.

Агъыржъэнэкьо Симэ кызэриоремкэ, нэмыкI шъольырхэм, къалхэм ягъэшпагъэм, тэ тигъогухэр, анахьэу Мыекьюалэ, анахь дэгъухэм ашыщых, ау щыкIельзэнчхэп. Бэрэ къыхэхкы ашыгъэхкэ е агъэцэлжыгъэхкэ гъогухэр лъэгашхэу, курэжьеекIе уазэпрымыкIышуунэу. Гъогушлэхэм аш фэгъэзагъэр къаагъэгэ-тэгъай, зызфэбгъазэрэ пэпч нэмыкIым йофт фешы. Джаш фэд Иээгъу уцхэм ятын — враачхэм кыратхыкыгъэхэр щымылэхэу, ахэм ачылпэ нэмыкIхэр рагъэхъанхэу къаратэу е щымылаххэу къаралоу къыхэхкы.

Мыр псаунгыгъэр къэхуумэгъэнхэмкэ Министерствэми теплхъянэу щытэп, — ело Агъыржъэнэкьо Симэ. — Ежь чылпэхэм ашыл ыцыфхэм ялъытыгъэр бэ. Гүшьэм пае, уц ѩаплэх уриплаша, хъауми аш утеса бэшлагъэу, ыцыфхэр къэлкох. Джашгъум щымылэу ало. Ар къызхэхкырэд къызгурлыон слъэкIырэд ильситу хуугъэу. Гумэкыгъо хэфагъэхэр къызитеохжээ, псаунгыгъэр къэхуумэгъэнхэмкэ Министерствэми сафитео. ЫльякьюацIэ тхыгъэхэм ахэтмэ ауплъякоу, уц ѩаплэх зыфэдэр зэрагъашэу, уцыр къаратынхэмкэ ку-пэу (федеральнэм, региональнэм е муниципальнэм) зыхахъэрэм епльхэу ѩаплэу къэзымытэрэм зыфитеохжээ, гумэкыгъор лъэтемтызу дэгъэзижыгъэ мэхъу. Сыда аш нэмысэу йофтгъор зэшохыгъэ зыкIельхъурэ? Джал къызгурлыон слъэкIырэ.

Щылэнгъэм кызэригъэлъя-гъоремкэ, къэралыгъом унашью ѩашыхэрэр гъэцэлжагъэ хуущтхэмэ зэлъытыгъэр чылпэхэм ашыл ыцыфхэр арых. НэмыкI йофтгъохэмкэ «Йофтшлаклохэм» ашыщхэм яфедэ пстэуми атырагъаклохи, зигугуу тшырэлэхэрээ, аш пстэуми сэкъатныгъэ зиЛхэм чанэу ахэлжьэх. Ахэр — зигугуу къэтшыгъэ социальна зеклоним иятонэрэ уцугуу нэбгыри 140-рэ фэдэз хэлэжьагъ. Азишкэ гъочиэгъым, «Нежная» зыфилорэм, Лэгъо-Накъе ыцыфхэр ашагъэх. Мы проектыр анахь шъхьаалхэм ашыл хуугъэ. ыцыфхэр къа-кухьанымкэ узыр пэриохъу

жетыр агъенафе ыкли ар аты-рагуащэ зэхъум, сэкъатныгъэ зиЛхэм апае хэушхъафыкыгъэ курэжьехэм якъызлэхэ-тэхъан тегъэпсихъафхэу физическе культурэмкэ ыкли спортымкэ республике комитетын мыльку тедээ кыфат-тупщиным иофыгъо къыдэхыгъэниэр республике организацием фызэшлэкIыгъ. — Сыд фэдэу йофтхъабзэ ретэгъэлжкIым, министерствэ вэу ыкли къулыкью зэфэшхъафхэу тэзэлхыгъэхэр тиэлпэлэгъух, — къеуатэ Агъыржъэнэкьо Симэ. — Спортивнэ йофтхъабзэхэр физическе культурэмрэ спортымрэлэ комитетыр, сэкъатныгъэ зиЛхэм язэт-тээзжынхынкэ Гупчэр тигъу-сэхэу зэхэтэшэх, творческе купхэм яфестивальхэм язэхэшэнкэ күлтүрэмкэ Министерствэр тиэлпэлэгъу, «Шаг на-встречу» зыцээ фестивалэу ильэс къэс зэхатшэрэр, уцу-гыутил хуурэ автобробегэу «Социальный туризм» зыфи-лоу редгээлжкIыгъэр йофтшлэхынрэ социальна хэхъони-гъэмрэх Министерствэр ти-пэсэу зэхэтшагъэх. Социальна зеклоним иятонэрэ уцугуу нэбгыри 140-рэ фэдэз хэлэжьагъ. Азишкэ гъочиэгъым, «Нежная» зыфилорэм, Лэгъо-Накъе ыцыфхэр ашагъэх. Мы проектыр анахь шъхьаалхэм ашыл хуугъэ. ыцыфхэр къа-кухьанымкэ узыр пэриохъу

МЭШЛЭКЬО Сайд.

ПЭНЭШЬУ Сэфэр

Шы дэхэмьичь

(Кызыкэльыкюорэр
тыгъэгъазэм и 8-м
кыдээкыгъэ номерим ит).

Пчедыхжым кызээтэджыжым, Бэлэ янэ ашт игууришигъя:

— Нан, нычэпэ сыйэгупши-
сааъэр ошла, гурит еджаплэр
къесиухыгъе зими сыйчэхан
сымылъекъе сыйкызэрэнагъэр
ары...

— Ары, ары, сипшашь, аш-
сери сегъэгумэкы, — къегулагь
ныр.

— Зымафэ гъэзетым итэу
спъэгъугъе, — Бэлэ игущыл
кыгидзэжыгъ, — Мыекъупэ
технологическэ университетым
чахъэхэмэ зышлоигъохэр ша-
хъэхазырынхе курс кызээу-
хыщтэу. Арышь, Мыекъупэ
сыйкомэ, нахь тэрээзу аш сый-
кыщвикэупчээмэ сшоигъоу сыйг
къекыгъ.

— Бую дэгъу, бую дэгъу,
— ным кыдыригъештагь.

Ныр къезэгъыгъемэ, аш
игугуу ятэ фимышыжымы ху-
нэу Бэлэ ылтыгъагь. Къэбарым
шигъэгъуазэмэ шоигъоу Шы-
хам зыгигъялгъагь.

Ежхэр зыщищ куаджэм
иклэу автобус Мыекъупэ
клоопти, Краснодар кыкырлэр
зэрэклорэ гъогум нэс лъэсэу
клонхэ фэягъ. Ар куаджэм
километрит фэдизкэ пэчы-
жагь. Нэбгырлор эзкыгъоу
куаджэм дэкыихе закъара-
гъэлгъуунэу фэмыехеу, Бэлэ
тэшчиныхагь ар янэ-ятэхэм
зыгорэм кырилжымэ гуцаф
кыфашигъын, зырызз аш
пчедыхжым екунхеу зээгъы-
гъэх. Ау насыпинчэр махъу-
шэм тесмын хэр ецакъеу ало-
ба, зэмжэгъэх гумэкыгъохэр
къафыкъокыгъя.

Пчедыхжым Бэлэ кызээтэ-
джыжым уашьомынахэ мэ-

зэхагъэ, ошьопщэ шуцэ он-
тэгъухэр куаджэм кышхыа-
рыгъольхэгъагъэх, moy джы-
дэдэм кыригъэжъеныш кы-
ригутэхэу лъэшшу къещхынэм
фэдагь. Кызээрэоштим имэ-
къэгъеухэр «кыуагъ-сагъ» аломэ
зэпэдхэжъхээз къолэхжхэр
псыхом иадыграбуу ит пхэ-
шъэбэ чыгышихохеу псынэп-
кыым тетхэм ашхыале кы-
шызэрэгъоиштагъэх. Дунаим
зыхэгъэлэм, гъогуу тэхъэз эаум
хиубитэн зэрилжъытим Бэлэ
ыгу кыгъэкодыгъ. Етлани лъэ-
сэу ыкүштыр благъэл.

— А сипшашь, уашьомынахэ
сыгу рихырлэр, къещхынкэ
енэгүягъо, непэ урагъэзигъа
Мыекъупэ умыкъомэ мыхъу-
нэу? — Бэлэ зызэригъэхъазы-
рырэр зельэгъум къэгумэкъигъ
ныр, Сафыет, бзыльфыгъэ
къопцэ къогъур, мильгэ-миль-
хъанчэр, ильэс шъэныкъом
благъэу екунлагъю умшэнэу
пкызы зэхэхагъэ дахэ зилэр,
ынэгу умшэгъумэ, пшэшшэ
нубжыкъиэу кыпщихъуштыр.
— Неуцымы, неуцымыкъемэ ошы
къэхъужымэ укъомэ хун.

Янэ игьюу кыфильгъэхъурэм
зыгорэ хэлхэгъуай. Ары
шыхьаэм, калэм ыагъэ дишын-
гъах, непэ мыклошунэу риомэ,
кыщихъуштыр нафу, гъусэ фэ-
хъунэу фэмыеу ары. Ар кы-
шоэгъэшыттыр нэрэ-псэрэклэ
кызызэрэригъэшлгъагь ары.
Етлани цыфыр кызщихъугъэ
сыдигъо хэбгээунэфыкъимы
хъунэу щытэп ныла, пэрихуу
ин горэ шымылээмэ, кыщихъу-
гъэ мафэр ары.

Ашт зегупшигъэм, янэ рио-
штыр ымшэнэу зэ Бэлэ шонен-

Рассказ

гъагъами, ушхъагъу кыгъо-
тыгъ:

— Нан, а кызфэплигъэм
тетэу сшымы хун, ау тофу
епхъыжъагъахэр зэкэлхъажы-
мэ мышоу, улоф кыбдэмь-
хууттэе ало. Арышь, аш щы-
гъэзьеенеп. Кыемышхынкэ мэ-
хъуба? Кло, къещхыми, сышы-
гъоп ныла сыйктунэу, щетырэ
зыдэштэн.

Ныри аш шоукэу ишпашьэ
кыпэуцужжыгъэл. Уаер кы-
римыгъажъэз Бэлэ унэм кы-
кыгъэми, Краснодар кыкыщ
автобусыр кызээрлыкшт гъогум
нэмисызэ ошхым кыртлуп-
шыгъ. Шыхьам аш кысигъа-
хэу къежэу щытагъ.

— Бэл, ушпашьэ хуупхъ,
— нэгушоу кыпэгъокыгъ Шы-
хьам. — Уашьомынахэ уигъэ-
штэншы, укъэмиконэу кыс-
шихъугъагъ.

— Ош паемэ, сишулэгъуу,
сыд фэдэ ошхи сыйкызэри-
мыубытштыр пшэрэба! — лу-
шхыпцикъи исэмэркъэуми
ишишкъеми къэшгъэшыауу Бэлэ
дэжэуал кытыжыгъ.

Автобусэу зэрэгтэхъаштхэр
а чылпэм кызыщысыт уах-
тэр ашлэу екунлагъэхэти, бэрэ
ежагъэхэл. Ау джыри зы пэ-
рихуу къафыкъокыгъ, авто-
бусэу зэрэхъэр кути, гъогум
кытенагъэх, шоферым ар
егъэцкэжыфэ сыйхат зытущ
ыкъудыгъ. Щэджэгъоуж ху-
гъэхагъ Мыекъупэ зынэсхэм.
Аш кыгъэгумэкъигъ Бэлэ.

— Тэгъэгээж нахь, Шы-
хьам, чэш хумэ сыйдэл тыкло-
жыща?

— Мыекъупэ зэдгэлэгъуу
мэ тшоигъокэ мыш тыкъэкли-
мэ

гъэп ныла! — ыдагъэп Шы-
хьам.

— Ары шыхьаэм, чэш къэ-
хьоу тызэрэкъожын тымыгъо-
тымэ...

— «Хафэм фабэ илэжьэп»
алоба адигэмэ, — пшашьэр
зытецнихъэр кышгэгъахэу
къегулагъ Шыхьам. — Джы
пложырэм кыкыжырэ щыэл.

Аш шоукэу Бэлэ калэм пэ-
уцужжыгъэл.

Ресторану «Адыгэим» ныб-
жыкылтлур члэхагъ. Шыхьам
зигъэлэу, аде ыныбжж ильэс
пшыкылум нэсигъэба, лыпкыл
иуцуагъэба, ашхыщ-зэшшошт-
хэу къаригъэхъыштымкэ ахъ-
шэм шхъасыгъэл. Шхынгъо
зэфэшхъафхэм анэмийкэу шо-
колад бзыгъэ кыгъоу шампан-
скэ бэшэрэби аркь литрэнкыуи
ланэм кытхехагъэх. Алахъэмкэ
шыкур, ежь Шыхьам зы соми
иджыбэ къимыхъэрэми, ятэ
бизнесмен, игъот иныти, ыкъо
зымы фильзэнкъоштыгъэл. Хуа,
ашкэ ятэ нахь Шыхьам зи-
шуагъе къекырэян ашт ахъщэ
рэнеу кыреты.

Шыхьам шампанскэр кызэ-
лихи, къипшлэпшыкъэу Бэлэ
ибокал кыригъэхъуагъ, ежы-
ми аркь зыфыригъэхъожыи
пшашьэм къеплтыгъ. Аш хэ-
ллыр Бэлэ кышлагъ, ибжэ
къиэти, кыригъэхъягъ:

— Шыхьам, сыйсэ закъу,
непэ укъызыхъугъэ мафшь,
сыфэгушо. Псаунгыгъэ пытэ
уйлэу, пшоигъор зэклэ кыб-
дэхъбуу, хъярыр, гушуагъор кы-
обэклэу, унаасыг псынэкъэчым
фэдэу мычыакъоу ушынэу,
бэгашэлэхъ угъунэу сыйфэлэйло.

Ябжэхэр зэрэгтэхъэх
шонир ракхыгъагь. Ашкэ егъ-
жагъэ зэхъум, шу зэрэлэ-
гъурэ нубжыкъиэл бжээм

къыралолэн амьгьоты хуна,
зыкъэхъопсыхэр кызэхъы-
ре хъоххуэр кыкылэлтыкъу-
гъэх. Ешхэн-шыноном зыхель-
сэхэм, уахтэр зэрэклорэми
гу лъамытэу шункэ къэхъу-
гъэх. Джащыгъур ары Бэлэ зыкъы-
зишэжыгъэл.

— А Шыхьам, мэзахэ къэ-
хъу, сидэущтэу куаджэм
тыкъожыштыта?

— Джы тывдэкъожын щыэл,
— рэххат Шыхьам.

— Ары шыхьаэм, сымыкъ-
жымэ сянэрэ сятэрэ сыда
аоштыр, нычэпти тэдэ тыщы-
иэштэ? — ласэштагъэп Бэлэ.

— Мы тывчээсм хъаклэш-
хэт.

— Аш чэшыр щитхын нахь
хэллэп, ара?

— Ашыу, мыр зэ ужэ дэ-
гъэл, — зэхихынэу фэягъэп
Шыхьам. — Тшихи тывашуу
тэгэ дэбгъахъэрэп. «Нартхэ-
ми зы мэфэ тхъагъо къякъу»
алуагъ, аш фэдэ мафэ гори
тэри кытэрэлэх.

Шу ыльэгъурэ калэм кызэ-
шыхъугъэ мафэр зышихигъэ-
унэфыкъирэм ыгу ригъэлжы-
ныр кыримыгъэклор Бэлэ зи-
лэхагъ. Шхэним, ешьоным да-
ублэжыгъ. Оркестрэм европ-
э къэшьо ордхэр кыригъа-
штыгъэх. Ахэм къадашхоху
калэхэу, пшашьхэу пчэгум
итыр багъэ. Шыхьам къэтэ-
дже, Бэлэ къеклонлагъ.

— Тыкъеяшыл, Бэлэ.

Бэлэ хилюхъагъ щыэл, гъусэ
фэхъугъ. Зэгоплэгъэхэ фэдэу
зызэрафызыллээз къашьошты-
гъэх. Адигэ пшашьэм шуры-
шукэ лапл зэрыуигъэшкы-
штэл. Ар ешлэти, чылпэу зэ-
рыфагъэр кызэфигъэфедэзэ,
Шыхьам Бэлэ кызэрифызыл-
лэштагъ. Бэлэ зэшьуагъэ зэ-
рээдагъэ пшашьэр щигъэгъуп-
шэжыгъэм фэдагъ. Калэм
фишыгъэ гузэхашэр кыхэхъ-
жыгъэу зыкъыкъирэнинм
ычылэхъэ нахь пытэу зырифы-
зыллэштагъ.

(Икэух я 7-рэ н. ит).

Пшызэ шхъухъаш

Псыхъоу Пшызэ ехыллагъэу гъэ-
зетыбэм статьяхэр къарыхъагъэх, тэ-
левидениеми къэгъэлъэгъонхэр зэхи-
щэхэу къыххэхы. Тикъуаджэу Псэй-
тику ми псыхъом къэрь.

Ильэс къэс зэхъокыныгъэхэр Пшызэ
фэхъух. Нэпкыр гуигъэуэз куаджэу
къэрхсэх къякъуалэ, къиоу, ахэм къа-
къахъэу мэхъу. Джы непэ псыхъом
изитет, тапэклэ зэрэштагъэхъэр, шуа-
гъэу, зэрарэу къыххэхэрэг гъэз-
тэдхэхэм къафэсчутэ сшоигъу.

Псыхъом гъогуонэшхо къекъу

Темир Кавказыкъэ анахь инхэм
ыкъи Урысъем и Кыблэ шольыркъэ
анахь псыбэ зыдэ псыхъохэм Пшызэ
ащыц. Ар Ставропольем, Къэрэ-
щэ-Щэрджеэсэм, Къэбэртэе-Бэлъка-
рам, Адыгэим ыкъи Пшызэ шольыр
къапхырэхъиш, Азов хым хэллэдэ-
жы. Йошхъэмэфэ къушхъэ лъапэм
Пшызэ къышхъэ.

Зэрэгтэхуунэфыгъэмкэ, иными цыкъу-
ми псыхъо мин 14-у зэхэлэдэхъхэ-
рэм япсыхъэрэхэр Пшызэ фахъых. Анахь
псыхъо инхэу къыххэлэдэхъхэрэм
ащыц Лабэ, Шхъагуашэ, Афыпс.

Краснодар псыубытылэр ашынны
ыпэклээ станицэу Пашковскэм дэжэ
Пшызэ иджабгъу нэпкь метрэ 15 —
20 фэдизэу къаэтигъагъ. Пшызэ ишьом-
бгъуагъэ чылпэзэ зэфэшхъафхэм ашы-
зэфдэл, зы чылпэм метри 100-м, адэм
метри 150-м нэсэ.

Тапэклэ зыфэдагъэхъэр

Ильэс 30 — 40-кэ узэкъэлэбэжьемэ,
Пшызэ псыхъо къаргъоу, къабзэ щы-
тагъ. Псыхъом пэйтэдэхъэхъэрэ
псыхъэгъагъэхъ, ренэу агъэцкэжы-
щытагъэхъ. Ар нэпкырм къыдэу, къэл
къыдэхъэу тамбым къеуцоплагъэхъ
щытагъэхъ. Фыкъогъэ чылпэхъэр
къехъхэхэмэ, псынкэу агъэцкэжы-
щытагъэхъ.

Непэ изитет

Псыхъом иджабгъу лъэнхыкъэ щыс<br

«ЗЭКЬОШНЫГЪЭМ» ТЕЖЬУГЪАДЖ

Непэрэ уахьтэм ианахь Йофыгъю инэу къэущухэ-рэм ашыц адигабзэр хэвшыкъю нахь макъю агъ-федэ зэрхъурэр: ашкъю тхыгъэ тхылхэм — ус-хэм, поэмхэм, рассказхэм, повестьхэм, романхэм ыкъю журналхуу «Зэкъошныгъэм», «Жъогъоби-ным», лъэпкъ гъэзет закъюу «Адыгэ макъэм» тап-къю федэу тхылъ ыкъю гъэзетдэжэ зэфешхъафыбэ ялжъэп. Уильэпкъ къырыкъюштым тэкъю дэдэ-къю уигъэгумэкъю щитмэ, аш уимыгъээн пль-къыштэп.

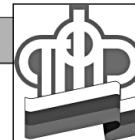
«Хэта е сыда адэ мы юфым пэриохуу фэхъурэр?» Пломэ, ежь цыф дэдэхэр ареу зэ-рэштэйм гу лъытэгъяа. Мы аужырэ ильэс 10-м хэвшыкъю кэлэццыкъю орэдьё-къэшюкъю коллективхэм, ансамблэхэм япчагъэ хэхъуагъ, дэгүүгэ-

джащ фэдэ къабзэу, гушхъэ-байнигъэ къэкъюаплэу щит адыгэ тхылхэм ыкъю нэ-мыкъ хэутыгъэ зэфешхъаф-хэу адигабзэкъю къыдэкъяхэ-рэм зышуагъюфуу яджэ хъужыгъагъэмэ, джащыгъум хэти къыщыкъэрэп икъужы-щтыгъ.

Журналуу «Зэкъошныгъэм» 2016-мкъю иаужырэ ия 4-рэ чэзыу къыдэкъигъ. Ар шенгэе хуугъэ-шагъэхэмкъю, художественне тхыгъакъехэмкъю, щы-лэнгъэм лъэужышу пхыры-

зыщыгъэ цыфхэм афэгъэхы-гъэ зарисовкэхэмкъю, литературоведческэ материалхэмкъю, адигэ тхаклохэм ямэфэкъ ин-хэмкъю, хэхэс адигэхэм яхьи-шъэ щыщхэмкъю, гур зыгъэш-турэ сэмэркъюумкъю, псэушхъэ-мэ яхьплэгъэ пшысэхэмкъю зэ-лъяушьагъ.

Кымэфэ шьотоплэ дахэр зиэ журналир къызэуухы Сэхъурэкъю Хяутий итхыгъэу «Лъэпкъ зэхашэм бэ ельтигъэр» зыфилоу Дунээ Адыгэ Хасэр зызэхашагъэр ильэс

25-рэ зэрэхъуу гээ фэгъэхы-гъэм.

Мэцбэшээ Исхъакъ исаты-риплхэр, Пэнэшю Сэфэр ирас-сказ кэлэхэр, Хъурмэ Хъусе-нэ, Къуикъю Шыхъамый яусэ-хэр, Хъалыщ Сэфэрбий ишы-сэхэр ыкъю Матыжъ Аминэт ирассказхэр художественне тхыгъэхэр зинласэхэм къяжх.

«Зэкъошныгъэр» еджакло-хэм, еджэпэ зэфешхъаф-хэм ашеджэхэрэ ныбжыкэ-хэм, кэлэпхухэм, кэлэгъа-джэхэм, лъэпкъ шэнгъэм лъягъэхэрэми къяжх, хэти ильэпкъ зэхашэ, игупшиасакъю хахь фишынэу сэльтиэ.

ДЗЭУКЬОЖЬ Нуриет.

ПЕНСИОННЭ УЧЧЭЖЬЭГҮҮ

Нэбгыри 150-рэ Фэдизмэ консультиацихэр аритыгъэх

Пенсиехэмкъю фондым и Гъэлорында-Пэу къалэу Мыеекъуапэ щылээ ишацшу Лариса Глобенкэм зичэзыу дэкъыгъо-еъзблэгъэн станицэу Ханскэм щызэхи-щэгъяа.

Мы ильэсир къызиха-гъэм къыщуублагъэу къа-лэу Мыеекъуапэ иадминистрации къепхыгъэ псэ-уплэхэу къутырхэу Гавердовскэм, Косиновым, Веселэм, поселкэхэу Родни-

ковым, Подгорнэм, Севернэм ыкъю станицэу Ханскэм дэкъыгъо еъзблэгъэн 11 ашызэхищагъ. Егъе-блэгъэнхэм къякъоллэгъэхэ нэбгыри 147-мэ консультиацихэр аритыгъэх.

Тыгъэгъазэм и 12-р аужырэ маф

Шьюшэ Зэикъым тегъэпсыкъыгъэу шэ-къогъум тельтигъэ отчетыр тыгъэнэм Пальэу илээ иаужырэ мафуу щит ты-гъэгъазэм и 12-р.

ПЭНЭШЬУ Сэфэр

Шы дэхэмьч

(Къызыкъэлъыкъорэр я 6-рэ нэкъуб. ит).

Сыхатыр пшыкъутум хва-зыреу риублэгъуухагъ ныб-жыкъитур рестораным къыз-чэкъыжым. Къызхэхъагъэхэ дунаир гукъодыгъуагъ. Ошнуул-пщэхэр зэйтхъыхэу пчыкъю джэгүүтэгъ, шыблэ гъою ма-къэм къалэр къызэпигъаджэ-щыгъ, урихъыжъэн федэу жы-бгъэр хуушлэштэгъ.

— Ал, сид бэлахъа мы ты-къызыхъэхъагъэр? — ыгучээ изигъ Бэлэ.

— Мой о щитыгуу, — ыуу, хъакъещ пэтульяшюм Бэлэ къыууни, Шыхъам ыкъигъ. Бэлэ къэмтэу къыуухъажъигъ.

— Джы некъю, — къежъагъ.

Бэли аш юж къихъагъ, зэ-къыгъухэу хъакъещим ияшнен-рэ этаж дэкъоягъэх. Іункы-бзэхъухэу къыратыгъэмкъю зэры-лъяштхэ унэм ипчэ Шыхъам къыуухи зехъэхэм, пэкъоритуу

итэу юльэгъулети Бэлэ къэ-гумэкигъ:

— Сэри мыра сывэрлы-штыр?

— Сыда, угу рихырэба? — шхыпцыгъэ Шыхъам. — Пльэгъурэба пэкъоритуу ит. Зым о утельшти, адрем — сэры.

— Хъау, хъау, ар хъухэ-штэп, — зэшьуагъэри кэлэкъы-жыгъэм федэу зыкъыригъенага Бэлэ. — Аш нахь хэлтэп, ара?

— Умышт, йапэки сывыбнэ-штыр, — Бэлэ зытешчи-хъэрэп Шыхъам къышагъ.

Ылон ымышэу Бэлэ шуи-гъэнагъ, фэмыхъуки къешлүг, ау Шыхъам игушыэ югъэц-кэжъигъэп. Остыгъэр агъеко-сэжки нэбгыритум ящыгын чыутелхэр зыщахъижъхи, яплэ-

хэм зякъужыгъэхэм ыуж сыв-хатынкъю зыфшыгъэп Шы-хъам, къызшыкъюни, Бэлэ илэ-зыхидзагъ, пытэу къызэрифы-зилли, югъэжъэу ёбэу ригъэ-жыгъагъ. Аши къыщыуцугъэп. «Ал, пшээрэр сид губгъэн?» ыуу Бэлэ зэ къыхэкууыгъэми, аш шлокъю клаалэм пэуцужыгъэп.

Зэшьуагъэри кэлэкъыгъэу, юшхъи зэтеутэуузэу пчэдь-жыям къызэтэджыжыр ари чэшүм хъугъэр, хэукононгъэу юшыгъээр Бэлэ къызгурьо-жыгъээр. Хъун юльэкъытэу ытэкъю къэтым къыкъигъэштагъ. Аши къыхэхъожыгъ ядэж кло-жыим «Нычэпэ тыдэ ушыла-гъя?» алоныш, ятэрэ янэрэ къызэржэхэхъащтхэр.

— А Шыхъам, къысэпшал-гъэр сид губгъэн, — ыгуу ел-жыгъэу къызуипхъотыгъ Бэлэ.

— Сыданээ къяарэ сятерэ сяплъяжыщ?

— Пшашьшэе къямыхуулэ-ре къюхуулагъэп, — зи мыхъуухъа федэу рэхъатыгъ Шы-хъам.

— Ал, къаплоу зэхэсэмь-гъэр! — къэкуагъ Бэлэ.

Ар зэхимхыгъэм ехъши-ригъ Шыхъам.

Бэлэ къуаджэм къызэкъо-жым, Мыеекъуапэ зыфкъуа-гъэмкъю къэбарэу къыхыгъэр арэп ятэрэ янэрэ нахь ашо-лофыгъэр, чэшүм къемытыштэу ытогъагъээ, къызкъэмкъюжы-гъэр ари.

Бэли зызериухийжын къы-гъотыгъ. Автобусэу зэртлэхъэ-гъягъэр къути, пчыхэ хъугъэу Мыеекъуапэ нэсигъэу, чэшүм хъакъещим илъягъэр ариулагъ. Аши фэди хъун юльэкъытэти, адреми хуухъагъ щылэп.

А лъяныкъомкъю зыгъэгумэ-къыштыгъэр дэгъоу зэпифагъэ, ау Бэлэ гупсэф къезымыты-

щыгъэр хэукононгъэу юшы-гъэр, аш къыкъэлъыкъон юльэ-къыштыгъ ари. Аши къыкъигъа-штэу хэтигъ. Охътаби темы-шэу зытешчиныхъэштэгъэм ри-хыллагъ. Хафэр ыгуу рихъэу, загъори жэкъоу къызеублэм, къышагъ юшьо сабий зэр-эхидзагъэр. ыгучээ изигъ. «Ал, сидэу сыхуухэн?» ыгукэ къэ-куагъ.

III

Зыщыгъугъыгъэр хъугъэр Шыхъам риуатэмэ, шу дэдэ къельэгъоу юлош, охътаби тиримыгъашэу посэгъу зыф-шынын хэкъыпэ закъоу юшыэу юшыш югъэхъумэ, къызэх-шикъынэу ари.

Шыхъам зыуигъялки, ынэ-псыхэр Бэлэ къильэкъыкъэ-ээ, хъугъэр риолагъ.

— Къэбар дэй, — ыуагъ Шыхъам.

Аши къызыремыгъэхъум, Бэлэ къэгулагъ.

— Аш нахькъю уигъэгумэ-къырэп, ари?

— Сыда сэ къылфэсшэн сльэкъыштыр? — Бэлэ зэгуп-шысагъэр Шыхъам юшьхэ къы-зэrimыхъэгъахэр нэфагъэ.

(Джыри къыкъэлъыкъюшт).

Рассказ

Зэпыугъо Фэмыхъоу ыкъи икъоу

ПФР-м и Къутамэу Адыгэ Республиком щылээ пенсионхэр афэгъэуцугъэнхэр, къа-фэлтигъыгъэнхэр игъом ехуулэу шэ-къогъум зэшүүхыгъэх, пенсионхэр ыкъи социальнэ пособиехэр икъоу ыкъи зэп-уго афэмыхъоу аритыгъэх.

Адьгейим ирайон гор-ремии пенсионхэрэ по-собиехэрэ ятыгъэн-хэм зэпүүгъо юшфэхъу-гъэп.

2016-рэ ильэс ымчээс ичэ-пьюгъу и 1-м ехуулэу зэпүүгъэкъэгъэ къэбархэм нафэ къызэршыгъэп. Пенсионхэмкъю фондым ытээнэыкъю икъоу ти-республикэ юшпсэхүхэрэ нэбгырэ мини 126,2-мэ

пенсионхэр ыкъи нэмыкъ социальнэ тишинхэр аратых. А пчагъэр зэкъэ республикэм юшпсэхүхэрэ япро-цент 28-рэ мэхъу. Ахэм ясчэтхэм зэкъэмкъю сомэ миллион-рэ мин 558,8-рэ арагъэхъагъ.

ПФР-м и Къутамэу Адыгэ Республиком щылээ
ипресс-къулыкъу.

ИСКУССТВЭР — ТИБАИНЫГЬ

«Зэрдахэм» щытхъур къитфехьы

Искусствэхэм яфестивалэу «Къалэм имэшо нэфхэр» зыфиорэр япллэнэрэу Ставрополь щыкъуагъ. Мыекъуапэ икэлэццыкү ансамблэу «Зэрдахэм» апэрэ чыпээр кыдихыгь, шүхъафтын зэфэшхъафхэр кыфагъэшьошагъэх.

Краснодар, Ставрополь крайхэм, Ростов хэкум, Адыгеим, Темир Кавказым иреспубликэхэм якэлэццыкү къашьохко куп 70-м ехүү фестивалын щызэнэкъо-къуугь, ахэр нэбгырэ 1500-рэм къыщыкэштигъэхэл.

Ставрополь краим иадминистрации ипащэ и Кубок икъидэхын кэлэццыкүхэр щызэнэкъо-къуугьэх. «Зэрдахэр» икъашьохэмкү, ишьош эзкүхжхэмкү къахэштигъ. Жюриим хэтыгъэх Москва, Луганскэ, Ростов-на-

Дону, нэмыхкхэм къарыкыгъэхэр.

— Кубок шъхьаэр «Зэрдахэм» кыфагъэшьошагъ, — къитиуагь купым ипащу Дэбэгъо Фатимэ. — Аш имызакъо, апэрэ лэгэлээ зилэ лауреат «Зэрдахэр» хуугъэ. Къашьохэу «Зэфаком», «Лээпэрышьом» жуорим хэушхъафыкыгъэ уасэхэр къафишыгъэх.

«Зэрдахэр» кэлэццыкүхэм аныжхэм ялытыгъэу куп заулэу гошыгъэ. Анахыкхэм

апэрэ ыкы ятлонэрэ чыпэхэр къыдахыгъэх.

«Зэрдахэм» ихудожественэ пашэу Дэбэгъо Фатимэ Адыгэ Республикаим иансамблэ цэрылоу «Исламыем» къашьуаклоу хэтигъ. Ильэс заулэм къыклоц

ыгъесэгъэ кэлэццыкүхэр Урысыем шуукэ щашхэ. Фатимэ къызэрэтиуагъэу, къашьохэм кэлэццыкүхэр афигъасхээз, адыгэ шэн-хабэхэр аргъашхэ. Республикаим имэфэл мафхэм «Зэрдахэр» чанэу ахэлажьэ.

БАСКЕТБОЛ

Узыгъэгуштощтым шыкэ къегъоты

«Динамо-МГТУ» Мыекъуапэ — «Уфимец» Уфа — 77:76 (22:18, 21:21, 18:18, 16:19). Тыгъэгъазэм и 9-м республикэм испорт Унэшхуо «Ошутенэм» щызэдешлагъэх.
«Динамо-МГТУ»: Гапошин — 12, Хмара — 2, Еремин — 15, Фещенко — 6, Россов — 13, Чураев — 11, Коротков — 16, Милютин — 2.

Ятлонэрэ ешэгъоу командэхэм зэдэриялагъэр зыхыштыр къашгыгауу щытгъ. Очкоуи 3 дэвхэхэр хякхэм нахышшоу агээцэглагъэх. Г. Бейгельзимер тьогогьуи 4 хягъэм иэгуор рицэгъ. Зэлукэгъур аухынхэмээзы таакык къэнагъэу «Уфим-

гуор зыредзэм, 77:76-у пчагъэр хуугъэ. Нэгъэ-уплэпэгъуи и 8 зэлукэгъур аухынхэм къэнэжыгъагъэр.

— Тиешлаххэм та-гэгушуагъ, — къитиуагъ Адыгэ Республикаим изаслуженэ тренерэу, «Динамо-МГТУ-м» итренер шъхьаэу Андрей Синельниковым. — Зээгыныгъэу дэтшынагъэм тетэу Иван Фещенкэр тикомандэ хэкынжыгъ. Илья Коротковым ар зэблихъушт.

Тула ыкы Екатеринбург якомандэхэр апэитых. «Динамо-МГТУ-р» ящэнэрэ чыпээм ёй. Тыгъэгъазэм и 17 — 18-м тиешлаххэм щэлдэгээхэр Щэлдэгэскъялэ щылукэштих «Эльбрусым».

Сурэтим итхэр: «Динамо-МГТУ-р» «Уфимцэм» дешэ.

ФУТБОЛ

Ешэгъухэр гъэтхапэм рагъэжъэжыщых

Урысыем футболынхэм изэнэкъохуу хэлэжъэрэ командэхэу Премьер-купым хэтхэм 2016 — 2017-рэ ильэс ешэгъум хэхъэрэ зэлукэгъухэр яапэрэ кэлээнэхъо аухыгъ. 2016-рэ ильэс им аухырэ ешэгъоу ялагъэхэм якэууххэр зэтэгъапшэх.

ЗЭИУКИЭГҮҮХЭР

ЦСКА — «Урал» — 4:0, «Ростов» — «Зенит» — 0:0, «Локомотив» — «Терек» — 2:0, «Уфа» — «Томь» — 1:0, «Амкар» — «Оренбург» — 3:0, «Краснодар» — «Крылья Советов» — 1:1, «Спартак» — «Рубин» — 2:1, «Арсенал» — «Анжи» — 1:0.

Дышэ медальхэм афэбанэхэрэ нахь къахэштигъэх — «Спартак» ыкы «Зенит». Джэрэз медальхэр ЦСКА-м, «Терек»,

«Ростов», «Краснодар», нэмыхкхэм ахьын алъэкъыщ. ЦСКА-м итренер шъхьаэр зэрэзэблахуу гъэм имэхьани цыкло. 2017-рэ ильэс им ешэгъум гъэшгэйхэн тялпынэу тэгүгъэ.

ЗЭТЭГЬАПШЭХ

1. «Спартак» — 40
2. «Зенит» — 35
3. ЦСКА — 32
4. «Терек» — 28
5. «Краснодар» — 28
6. «Амкар» — 27
7. «Ростов» — 25

8. «Уфа» — 25

9. «Рубин» — 23

10. «Локомотив» — 23

11. «Анжи» — 20

12. «Кр. Советов» — 15

13. «Урал» — 14

14. «Оренбург» — 12

15. «Арсенал» — 12

16. «Томь» — 9.

2016 — 2017-рэ ильэс ешэгъум зэпүүгъо фашыгъ, 2017-рэ ильэс им гъэтхапэм и 3-м я 18-рэ зэлукэгъухэр Премьер купым щылукэштих.

ЗЭНЭКЬОКҮҮТХЭР

«Краснодар» — «Спартак»
«Анжи» — «Рубин»
«Оренбург» — «Арсенал»
ЦСКА — «Зенит»
«Урал» — «Амкар»
«Томь» — «Ростов»
«Терек» — «Уфа»
«Кр. Советов» — «Локомотив».

Командэхэм япащэхэм, ешлаххэм зэхъокыныгъэу афэхъухэрэм шууащыдгъэозшт.

**Нэклубгъор
зыгъэхъазырыгъэр
ЕМТЫЛН Нурбий.**

Зэхэзыщагъэр ыкы къыдэзыгъэкъырэр:
Адыгэ Республикаим лъэпкэ Иофхэмкэ, Іэкыб къэралхэм ашы-псэурэ тильэпкээхъухэм адырьиэ зэпхыныгъэхэмкэ ыкы къэбар жыгъэм иамалхэмкэ и Комитет Адресыр: ур. Крестянскэр, 236

Редакциер зыдэшиэр: 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр: приемнэр: 52-16-79, редактор шъхьаэр иалэрэ гуадэр: 52-49-44, редактор гуадэр-пшъэдэкъыж зыхырэ секретарыр: 52-16-77.

E-mail: adyvoice@mail.ru

Зыщаушыхытыгъэр:
Урысые Федерацием хэутын Иофхэмкэ, телерадиокъетынхэмкэ ыкы зэлъы-Іэсикэ амалхэмкэ и Министерствэ и Темир-Кавказ чыпэ гъэйорышап, зэраушыхытыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушыхытыгъэр
ООО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

Зекиэмкэи
пчагъэр
3661
Индексхэр
52161
52162
Зак. 846

Хэзүүтным узшыкээтхэнэу щыт уахьтэр
Сыхытэр 18.00
Зышыкээтхэгъэх уахьтэр
Сыхытэр 18.00

Редактор
шъхьаэр
Дэрбэ Т. И.

Редактор
шъхьаэр игуадэр
Мэшлээкъо С. А.
Пшъэдэкъыж зыхырэ секретарыр
Хъурмэ
Х. Х.

